

List Saveza lovačkih društava Tuzlanskog kantona

Lovac

Broj 74

Tuzla, juni/lipanj 2017.

Cijena 1,00 KM

Dobar pogled na srndaća

Lovac

List Saveza lovačkih društava
Tuzlanskog kantona

Izlazi tromjesečno

Izdavač:

Upravni odbor Saveza lovačkih društava
Tuzlanskog kantona

Za izdavača:

Mensur Alić,
predsjednik UO SLD TK

Redakcija lista "Lovac":

Enver Kurtić (Kalesija)
Salih Terzić (Tuzla)
Mirzet Idrizović (Banovići)
Nusret Kamenjaković (Zivinice)
Ismet Memić (Sapna)
Samed Mehmedović (Srebrenik)
Esad Mujanović (Gradačac)
Hajrudin Imširović (Teočak)
Isajbeg Vejzović (Kladanj)
Džemal Jukan (Gračanica)
Mujo Softić (Lukavac)
Nermin Mujkić (Doboj-Istok)
Suljo Mujić (Čelić)

Glavni i odgovorni urednik:
Mensur Alić

Urednik i lektor:
Prof. Mirzet Ibrišimović

Stručni saradnik:
Selver Pirić

Fotoliti:
B Concept Sarajevo

Priprema i štampa:
"Mikroštampa" Tuzla

Za štampariju:
Šaban Cipurković

Adresa redakcije "Lovac"
Tuzla, Džindić mahala 13.
Tel./fax: 035/258-004
Web site: www.lovac.tk.com
E-mail: info@lovactk.com

Račun kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla
132-100-03092192-27

Na osnovu mišljenja Ministarstva
za obrazovanje, nauku, kulturu, sport
i informisanje Vlade TK broj
10/1-452-25-2/98 od 28. 08. 1998. god.,
list "Lovac" oslobođen je dijela
poreza na promet

SVJETSKI DAN ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Otkako je tehnološki razvitak krenuo „uzbrdo“ u ekološkom smislu sve je krenulo „nizbrdo“. Nbrojeni niz naučnih izuma je unaprijedio život ljudi, a zajedno s tim rasla je i potrošnja energije, time i njezina proizvodnja (fosilna goriva, radioaktivna goriva, hidroenergija te alternativni izvori, sunčeva energija, vjetar). Ubrzano povećanje ljudske populacije postavilo je zahtjev za sve većim količinama energije. Kao posljedica ubrzanog rasta broja stanovnika i, vezano za to, ubrzanog rasta potrošnje i proizvodnje energije, poremećena je ravnoteža u živom svijetu, a prvi znakovi poremećaja primijećeni su 60-ih godina prošloga stoljeća. Posljedice tehnološkog razvitka javljaju se u vidu mnogih zagađenja koja imaju nesagledive posljedice na okruženje u kojem živimo. Sva ta zagađenja proističu iz ljudskih aktivnosti, a njihov su uzrok produkti iz proizvodnje i potrošnje energije. Dakako da svi ti produkti mijenjaju uvjete u kojima se razvijaju i žive živi organizmi. Danas smo svjedoci toga kako je ubrzani tehnološki razvitak uzeo svoj danak kroz očigledne pojave zagađenja zraka, vode i tla, uništavanja ozonskog omotača, štetnih zračenja, kiselih kiša i globalnoga zatopljenja. A posljedica tih pojava je izumiranje vrsta, izumiranje šuma, širenje pustinja i promjena klime. Pojam ekologija prvi je uveo njemački znanstvenik Ernst Haeckel i definirao ga kao odnos živih organizama prema organskom i neorganskom okruženju. Porijeklo vodi od grčke riječi „oikon“ što znači dom, okućnica, mjesto za život. S vremenom je tom pojmu promijenjeno značenje u svakidašnjoj upotrebi pa se danas sve više pod ekologijom podrazumijeva zaštita okoliša, zaštita našeg mjesta življenja, zaštita prirode. Ta promjena značenja proističe iz stanja u kojem se nalazi naše okruženje, za koje je evidentno da ga treba štiti. Od 1972. godine, na godišnjicu održavanja Konferencije Ujedinjenih naroda u Stockholmu, na kojoj je usvojen Program zaštite okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP), redovno, svake godine **5. juna**, obilježava se **Svjetski dan zaštite okoliša**.

Bogatstvo vrsta divljači činilo je skladnu ravnotežu u kojoj su one živjele sve do momenta kada je tehnološki razvoj dosegao današnje razmjere te svojim produktima ugrozio staništa. Danas svjedočimo pojavi nestanka vrsta, a jednome broju vrsta ugrožen je opstanak. Lovci ne bježe od svoje uloge u zaštiti prirode, odnosno lovci su, sa svojim redovnim aktivnostima u prirodi, možda najpozvaniji među prvima uočiti oštećenja u prirodi, ali i pomoći da se poremećena ravnoteža u prirodi ublaži i ponovno uspostavi, dakako u okviru svojih mogućnosti. Uticaji kroz negativne pojave u prirodi najčešće se očituju kroz smanjenje bioraznolikosti – izumiranje vrsta. Naime, pretpostavlja se da na Zemlji živi oko 20.000.000 vrsta životinja, biljaka, gljiva, insekata, bakterija, od kojih je najveći broj insekata. Do danas je opisano oko 1.600.000 vrsta. To bogatstvo vrsta činilo je skladnu ravnotežu u kojoj su one živjele sve do momenta kada je tehnološki razvoj dosegao današnje razmjere te svojim produktima ugrozio staništa. Danas svjedočimo pojavi nestanka vrsta, a jednome broju vrsta ugrožen je opstanak. Čovječanstvo je suočeno s velikom opasnošću pa se stoga na razini UN-a preduzimaju mjere kako bi se umanjili uzroci koji su doveli do takvih oštećenja prirode. Takve se aktivnosti odvijaju kroz dogovore (konvencije) među državama koji nalažu smanjenje emisija štetnih plinova i ostalih uzročnika ovakvog stanja. Može se reći da je problem zagađenja okoliša dosegao razinu kod koje je većina zemalja zabrinuta za budućnost, pa se kroz konvencije i vlastito zakonodavstvo pokušava uticati na smanjenje oštećenja i nametnuti obveze zaštite okoliša. Sveukupnost nastojanja da se štete na prirodi svedu na najmanju moguću mjeru ne znači da ćemo se odreći tekovina tehnološkog razvitka i vratiti u prvobitnu zajednicu, jer je to, jednostavno, nemoguće. Riječ je, zapravo, o smišljenom očuvanju prirode uz smanjenje štetnih uticaja, danas poznatom pod nazivom održivi razvoj. Naš Zakon o lovstvu nalaže lovcima da se pri svojim aktivnostima usmjere na zaštitu okoliša i navodi da lovstvo predstavlja javnu djelatnost i obuhvaća mjere zaštite i uzgoja divljači, uređenje lovišta, lovljenje divljači i racionalnu upotrebu divljači i lovišta, koji doprinosi očuvanju biološke raznolikosti ekoloških sistema i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači.

MI

UPRAVNI ODBOR SLD TK

U prostorijama Lovackog društva „Tuzla“, 19. aprila 2017. godine, održana je 102. sjednica Upravnog odbora SLD TK, kojom je predsjedavao Mensur Alić - predsjednik SLD TK i na kojoj su članovi Upravnog odbora, u okviru 14 tačaka dnevnog reda, usvojili Izvještaj o radu UO SLD TK za 2016., Plan rada i aktivnosti SLD TK za 2017., Izvještaj o finansijskom poslovanju SLD TK za 2016., Plan o finansijskom poslovanju SLD TK za 2017. godinu, kao i izvještaje o

radu organa Saveza za 2016. i planove rada za 2017. godinu. Donesena je Odluka o održavanju lovačkih susreta Dani SLD TK, usvojen je i Operativni kalendar aktivnosti u lovištima TK za lovnu 2017./18. godinu, a u skladu s Pravilnikom o priznanjima i odlikovanjima za rad na unapređenju lovstva u Tuzlanskom kantonu, u svrhu zasluga i u cilju stimuliranja razvoja i afirmiranja lovstva i drugih aktivnosti koje su od općeg interesa za lovstvo, na prijedlog članica Saveza i Komisije za priznanja i odlikovanja, Upravni odbor je donio odluke da se u okviru lovačkih društava dodijele lovačka priznanja i odlikovanja:

LD „ZELEMBOJ“ BANOVIĆI

Lovačka bronzana značka:

Hadžić Zaim, Hadžić Senad, Softić Eldin i Šehić Izet.

Lovačka srebrna značka:

Kasumović Fikret, Alić Safet, Abdulahović Damir, Mujkić Nevres i Salanović Mustafa.

Lovačka zlatna značka:

Idrizović Derviš, Bojić Enver, Zorić Nezir, Herić Mihret i Đezić Muhamed.

Diploma počasnog člana:

Abdulahović Ešef, Berbić Esed i Hasanović Šahim.

Selver Pirić

Sekretar SLD TK

SKUPŠTINA SLD TK

U prostorijama Lovackog društva „Tuzla“, 11. maja 2017. godine, održana je redovna-izvještajna Skupština SLD TK, kojom je predsjedavao Mensur Alić - predsjednik UO SLD TK i na kojoj su delegati, u okviru 11 tačaka dnevnog reda, razmatrali su i usvojili Izvještaj o radu UO SLD TK za 2016., Plan rada UO SLD TK za 2017., Izvještaj o finansijskom poslovanju SLD TK za 2016., Plan o finansijskom poslovanju SLD TK za 2017., Izvještaj Nadzornog odbora o finansijsko-materijalnom poslovanju SLD TK za 2016., Izvještaj o radu Savjeta za lovstvo za 2016. i Plan rada za 2017., Izvještaj oradu

Savjeta za kinologiju za 2016. i Plan rada za 2017., Izvještaj o radu Komisije za lovno streljaštvo za 2016. i Plan rada za 2017. godinu.

Selver Pirić

Sekretar SLD TK

SAVEZ LOVAČKIH DRUŠTAVA TUZLANSKOG KANTONA

OPERATIVNI KALENDAR AKTIVNOSTI U LOVIŠTIMA TK

ZA LOVNU 2017./2018. GODINU

I UKLANJANJE ŠTETOČINA IZ LOVIŠTA

1. REDUKCIJA BROJNOG STANJA PASA I MAČAKA KOJI SE NEKONTROLISANO KREĆU PO LOVIŠTIMA (LUTALICE)

- juni	4, 11, 18, 25
- juli.....	2, 9, 16, 23, 30
- avgust	6, 13, 20, 27
- septembar.....	3, 10, 17, 24

Redukciju brojnosti pasa i mačaka koji se nekontrolisano kreću po lovištima obavezno je obavljati i u sve lovne dane predviđene Operativnim kalendarom aktivnosti.

U slučaju nabavke i vještačkog unosa divljači u lovište, obaveza je da se prethodno izvrši uklanjanje svih pasa i mačaka koji se nekontrolisano kreću po lovištima, i ostalih štetočina i izvan utvrđenih dana, uz odluku lovačkog društva.

Redukciju brojnog stanja pasa i mačaka koji se nekontrolisano kreću po lovištima, vršiti u skladu s članom 13. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja.

Lovočuvari su obavezni da vrše redukciju brojnosti pasa i mačaka koji se nekontrolisano kreću po lovištima svaki dan, na način kako je to propisano Zakonom.

2. ODSTRJEL LISICA I DIVLJIH MAČAKA

- oktobar	15, 22, 29
- novembar	5, 12, 19, 25, 26
- decembar.....	3, 10, 17, 24, 31
- januar 2018.	1, 2, 7, 14, 21, 28
- februar 2018.....	4, 11

Poslije 5. januara je dozvoljen lov lisica i divljih mačaka bez upotrebe lovačkih pasa.

II LOV LOVOSTAJEM ZAŠTIĆENE DIVLJAČI

1. LOV SRNEĆE DIVLJAČI

Na osnovu prijedloga članica Saveza i Savjeta za lovstvo, preporučuje se odstrjel sanitarnog i uzgojnog karaktera srndača:

- juni	17, 18
- juli.....	1, 2, 15, 16, 29, 30
- avgust.....	5, 6, 12, 13, 26, 27
- septembar.....	2, 3, 16, 17

Napomena: Izlaske na srndaće organizovati:

Subotama izlasci za odstrjel: 17. juni, 1. 15. i 29. juli, 12. i 26. avgust i 2. i 16. septemabr. Nedjeljama jutarnji izlasci za odstrjel: 18. juni, 2., 16. i 30. juli, 6., 13. i 27. avgust i 3. i 17. septembar.

Sanitarno-uzgojni odstrjel srna i lanadi

Lovačka društva, radi postizanja optimalne trofejne vrijednosti i održavanja zdrave populacije srneće divljači, imaju

obavezu organizovati sanitarno-uzgojni odstrjel ženki i lanadi srneće divljači u periodu od 1. oktobra 2017. do 31. januara 2018. godine.

2. LOV DIVLJIH SVINJA

- oktobar	15, 22, 29
- novembar	5, 12, 19, 25, 26
- decembar.....	3, 10, 17, 24, 31
- januar 2018 (vepar i nazime).....	1, 2, 7, 14, 21, 28
- februar 2018 (vepar i nazime)	4, 11

Vepra je dozvoljeno odstrijeliti u sve lovne dane tokom godine predviđene Operativnim kalendarom.

Poslije 5. januara je zabranjen lov sa psima bez obzira na vrstu i rasu.

Ovu aktivnost obavljati po grupama od po 10 lovaca, u koji broj ne ulaze pripravnici i gosti.

U januaru 2018. godine dozvoljen je odstrjel samo vepra i nazimadi (od 7. 1. bez lovačkog psa).

U slučaju odstrjela, grupa je dužna izvršiti uplatu na ime odstrjelne takse, bez obzira na zdravstveno stanje ulova.

Upozoravaju se lovačka društva da su obavezna izvršiti ljekarski pregled svake ulovljene divlje svinje.

3. LOV ZEČEVA

S obzirom da je u većini lovišta TK primjetno opadanje brojnosti populacije, stručni organi Saveza smatraju na nema uslova za lov zečeva u našim lovištima. Donesena je ZABRANA LOVA ZEČEVA u svim lovištima na prostoru SLD TK.

4. LOV FAZANA

- oktobar	15, 22, 29
- novembar	5, 12, 19, 25, 26
- decembar.....	3, 10, 17, 24, 31
- januar 2018.	1, 2

Lov fazanske divljači mogu planirati lovačka društva koja su u svoja lovišta unijela ovu vrstu divljači, i to u dane kako je navedeno u Operativnom kalendaru aktivnosti. Ovu vrstu divljači loviti isključivo sa odgovarajućim psima.

5. LOV KUNA I VUKOVA

- oktobar	15, 22, 29
- novembar	5, 12, 19, 25, 26
- decembar.....	3, 10, 17, 24, 31
- januar 2018.	1, 2, 7, 14, 21, 28

Vukove mužjake je dozvoljeno odstrijeliti u sve lovne dane predviđene Operativnim kalendarom. Kune zlatice se ne mogu loviti u oktobru. Obje kune se mogu loviti nedjeljom do 25. 2. 2018. godine prilikom organizovanja akcija na odstrjel štetočina.

6. LOV MEDVJEDA

Lov na medvjede se praktikuje samo ako se ukaže potreba za komercijalni lov u Pravilnikom određeno vrijeme od 1. 10. do 31. 12. 2017. i od 1. 3. do 31. 3. 2018. godine, prema planu gazdovanja u LD „Sokolina“ Kladanj, LD „Zelemboj“ Banovići i „Toplica“ Živinice, kao i u ostalim lovištima ako se evidentiraju štete od medvjeda, uz obavezu izdavanja lovne dozvole i prijave odstrjela Savezu.

7. LOV TETRIJEBA

Zbog ugroženosti vrste nije planiran lov ove divljači u lovištima na području SLD TK.

8. LOV DIVOKOZA

Ukoliko postoje uslovi i potreba, LD „Sokolina“ Kladanj može organizovati lov u periodu od 3. 9. do 24. 12. 2017. godine.

9. LOV DIVLJIH PATAKA, GUSAKA I CRNIH LISKI

Divlje patke loviti u periodu od 3. 9. 2017. do 25. 2. 2018. godine, samo nedjeljama i drugim danima koje odredi korisnik lovišta.

Divlje guske loviti u periodu od 3. 9. 2017. do 28. 1. 2018. godine (nedjeljom i drugim danima koje odredi korisnik lovišta), a crnu lisku loviti od 3. 9. 2017. do 28. 1. 2018. godine, samo nedjeljom i to na jezerima Modrac, Sniježnica i drugim manjim vodenim površinama, u skladu sa Zakonom o lovstvu. Preporučuje se lovačkim društvima koja gravitiraju jezeru Modrac da usklade dane lova na ovu vrstu divljači.

Lovačka društva koja nemaju jezera mogu loviti ovu vrstu divljači na rijekama i na drugim vodenim površinama, isključivo nedjeljom.

10. LOV PREPELICA I GOLUBOVA GRIVNJAŠA

Lov prepelica i golubova grivnjaša obavljati u periodu od 6. 8. do 31. 12. 2017. godine.

11. LOV ŠLJUKA

Ovu vrstu divljači može se loviti u periodu od 16. 10. 2017. do 26. 2. 2018. godine.

III NAPOMENA

Lovačka društva su dužna da kod organizacije lova i određivanja visine odstrjelne takse koja je određena cjenovnikom, primjene član 62. Zakona o lovstvu i Cjenovnik odstrjela i korištenja divljači i drugih usluga u lovištu („Službene novine Federacije BiH“, broj 12/09.)

IV UPOZORENJE

1. Upozoravaju se lovačka društva da je, u periodu do 1. 4. do 31. 7. 2017. godine i od 5. 1. do 31. 3. 2018. godine zabranjeno izvođenje lovnih pasa u lovišta (osim žrtvovanih terena), bez obzira na vrstu, rasu i eventualnu specijalnost.

2. Upozoravaju se sva lovačka društva da se prilikom obavljanja lova striktno pridržavaju zakonskih propisa u pogledu dozvoljenog naoružanja kojim se lovi, kao i obilježja koja nose učesnici lova, a sve u cilju poštivanja zakonskih propisa i izbjegavanja neželjenih posljedica.

3. Sva lovačka društva su obavezna da imaju minimalno jednog lovačkog psa KRVOSLJEDNIKA, ili drugog psa koji ima položen ispit u praćenju krvnog traga.

4. Sva lovačka društva su obavezna da tokom lovne sezone vode sve propisane evidencije, a naročito evidencije iz kojih se može utvrditi brojnost divljači u lovištima.

5. Operativni kalendar aktivnosti u lovištima Tuzlanskog kantona za lovnu 2017./18. godinu je okviran, a sve članice Saveza su dužne uraditi svoj kalendar aktivnosti za lovnu 2017./18. godinu, u skladu s odstrjelnim kvotama planiranim godišnjim planom gazdovanja, a koji ne može izlaziti iz okvira Operativnog kalendara aktivnosti SLD TK. Svi lovni dani navedeni u ovom Operativnom kalendaru ne moraju biti navedeni u lovnim kalendarima kovačkih društava.

6. Sva lovačka društva su obavezna da, kod organizacije lova i gazdovanja lovištima, primjenjuju Zakon o lovstvu i podzakonska akta, ukoliko nisu u suprotnosti s istim, kao i druge zakonske propise koji definišu ili se tiču oblasti lovstva.

7. U slučaju potrebe, zbog pričinjavanja šteta, lovačka društva mogu donijeti odluku o određivanju dana za progon crne divljači, koja će vremenski biti u skladu s Pravilnikom o vremenu lova lovostajem zaštićene divljači.

Jedanaesti radni sastanak

Jedanaesti radni sastanak delegacije SLD TK sa predstavnicima članica Saveza, u svrhu neposrednog rješenja problema, unapređenja gazdovanja lovištima i poboljšanja uslova rada, održan je sa predstavnicima LD „Zelemboj“ Banovići i LD „Sokolina“ Kladanj, na kojem su bili i predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, JP „Šume“ TK, Šumskog gazdinstva „Sprečko“ i općina Banovići i Kladanj. Sastanak je održan u svrhu donošenja Prijedloga odluke o posebnom lovištu Konjuh kojim će gazdovati LD „Zelemboj“ i LD „Sokolina“. Sastanak je iskorišten i za rješavanje aktuelnih problema u lovstvu na području TK.

Selver Pirić
Sekretar SLD TK

15. lukavački međunarodni sajam turizma i ekologije LIST 2017

Od 11. do 13. maja 2017. godine u Lukavcu je održan 15. lukavački sajam - LIST 2017, jedini specijalizirani međunarodni sajam turizma i ekologije u Federaciji BiH. Organizator je bio PJ Lukavački sajam i „Nuhanović“ d.o.o., suorganizator Općina Lukavac, partner turistička organizacija „Zlatibor“, dok se Ambasada Indonezije i ove godine pokazala kao prijatelji Sajma. Učestvovali su kulturno-zabavnom programu, tako što su na svečanoj ceremoniji izveli Saman ples koji je jedan od tradicionalnih malajskih plesova sa Sjevera Sumatre.

Na oko 3.000 m² zatvorenog i otvorenog sajamskog prostora, oko 20.000 posjetitelja je imalo priliku vidjeti široku ponudu

130 izlagača iz BiH, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Slovenije, Indonezije, Malezije, Turske, Mađarske i Albanije.

Tri dana Sajma je bila prilika da se svi posjetitelji upoznaju sa bosanskohercegovačkim autentičnim proizvodima, prirodnim ljepotama i kulturno-historijskim vrijednostima. Predstavljani su turistički potencijali kroz lovni, eko-etno, gastro, planinski, avanturistički, vjerski i banjski turizam, predstavile su se turističke agencije udruženja zdrave hrane, lovačka i zanatska

udruženja, proizvođači organske hrane. Jubilarni XV Afirmiranje i prepoznavanje BiH kroz i ciljani marketing prema domaćim turističkim destinacijama već ima petnaestogodišnju zavidnu tradiciju i nastojeći da bude generator razvojnih i poslovnih ideja kroz afirmiranje razvoja turizma i poduzetništva u BiH, regionu i šire, očuvanja i promoviranja kulture i tradicije naše zemlje, prirodnih ljepota, lovnog i eko-etno turizma i bogatstva tradicijskih i kulturoloških različitosti.

Lukavački sajam postao je reprezentativan i prepoznatljiv po festivalu hrane i pića, sajamskoj noći, kotličijadi biciklijadi, okruglim stolovima, stručnim skupovima, edukacijskim konferencijama, igrankom za goste i izlagače uz muziku uživo, poslovnim susretima... Prisutan je bio i SLD TK sa svojim potencijalima i eksponatima, odnosno i ove godine je pažnju privukao štand LD „Svatovac“ Lukavac.

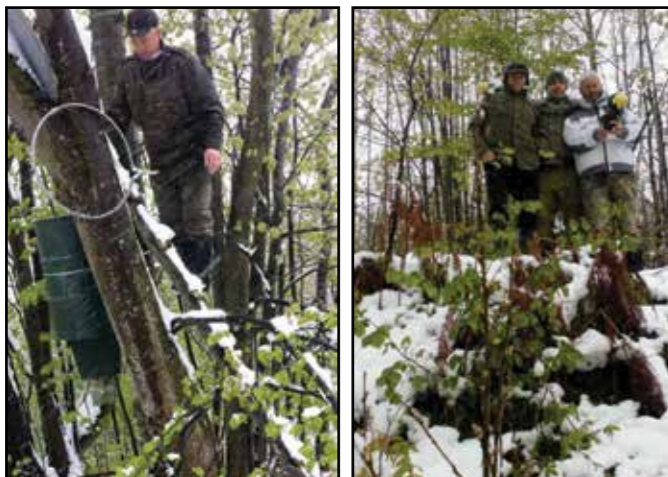
Osim toga, u okviru Sajamske kotličijade je učestvovala i ekipa SLD TK koja je osvojila PRVO mjesto. U pobjedničkoj ekipi su bili: Ekrem Duranović, Mladen Stokanović i Selver Pirić (na fotografiji za stolom).

Isto tako, u okviru ove međunarodne manifestacije, na strelištu u Smoluči, održan je i Sajamski turnir u gađanju glinenih golubova, a koji je ujedno označio i početak Kantonalne lige u streljaštvu. Učestvovalo je devet ekipa: LD „Tuzla I“, LD „Tuzla II“, LD „Svatovac I“ Lukavac, LD „Svatovac II“ Lukavac, LD „Vjetrenik-Šibošnica“ Čelić, LD „Majeвица“ Srebrenik, LD „Jelen“ Građačac, LD „Srndać“ Gračanica i LU „Semberija“ Bijeljina. Poredak ekipno: 1. LD „Tuzla I“, 2. LD „Srndać“ Gračanica i 3. LD „Majeвица“ Srebrenik. Poredak pojedinačno: 1. Saša Mičić - LU „Semberija“ Bijeljina, 2. Jozo Kaldrmdžić - LD „Tuzla I“, 3. Igor Kovačević - LD „Tuzla I“, 4. Armin Jašarević - LD „Srndać“ Gračanica, 5. Midhat Zekić - LD „Srndać“ Gračanica i 6. Zoran Meh - LD „Tuzla II“. Organizator Lukavačkog sajma je obezbjedio i uručio pehare, medalje i diplome.

Selver Pirić
Sekretar SLD TK

Proljetna prihrana

Hladnoća i snijeg u drugoj polovini aprila iznenadila je sve, ali su odlučno reagovali lovci Grupe „Goduš“ i odlučili se da prihrane divljač u istočnom dijelu Majevice, u rejonu Rožnja. Na prvoj fotografiji Asim Omerović žitom puni novu automatsku hranilicu, a na drugoj fotografiji su grupovođa Salko Jusić i lovci Rasim i Hasib Omerović u akciji iznošenja krompira, žita u klipu i zrnju.

Ibro Memić

Remiza kukuruza

Aktivni lovci Grupe „Vitinica I“ zasijali su 6 dunuma kukuruza za prehranu divljači na lokacijama Gornja Metaljka i Hamzinovića. Ova remiza je simbol odgovornosti prema prirodi i divljači, kao i demant da je lov samo odstrjel. Veliki doprinos sjetvi su dali traktoristi Selimović Muhamed Hamčo i Garibović Ševko koji su pripremili zemljište za sjetvu, kao i pripravnik Mahmutović Omer koji je zasijao kukuruz. U akciji su učestvovali i grupovođa Garibović Elvir i lovac Mahmutović Neđad, kao organizatori kompletnog posla

Ibro Memić

Fazani u lovište na Majeveci

Uzgoj, razvoj, širenje i očuvanje divljači u lovištima ima prioritetan značaj za lovce LD „HMC“. Tako su u proteklim godinama planski unijeli značajan broj fazanske divljači, a ove godine je do sada u lovište pušteno 200 komada matičnog jata fazana. Na fotografiji su glavni lovočuvar Ibrahim Memić i lovac Grupe „Goduš“ Asim Omerović, u akciji puštanja fazana u istočnom dijelu Majevice.

Ibro Memić

Remiza u srcu lovišta

Alvir Aće Ramić, jedan je od mladih lovaca koji iz godine u godinu sve više aktivno iskazuje ljubav prema lovu, prema uzgoju i razvoju i očuvanju divljači na istočnom dijelu Majevice. I ove godine je dao puni doprinos lovstvu zasijavši žitom parcelu Baščovani, izdvojivši vlastita sredstva za sjetvu. Na fotografijama su zasijana remiza u srcu lovišta i Aće sa svojim sinovima, Arminom i Vedadom.

Ibro Memić

Neke aktivnosti Lovačkog društva „Tuzla“ Tuzla

Pušteno matično jato fazana

Na prostoru cijelog lovišta Društva, a najviše na pet terena na kojima je lov zabranjen, pušteno je matično jato fazana od 500 jedinki, u omjeru 1/3 u korist koka. Učestvovalo svih 17 sekcija. Akciji je prethodilo čišćenje terena od predatora i lotalica, a nakon puštanja fazana i njihovo čuvanje da bi se lakše obikli na prirodnu sredinu.

Piše: Selver Pirić

Proljetno prebrojavanje divljači

Ovoproljetno prebrojavanje divljači je obavljeno u svih VI revira, a odvijalo se na 12 ploha, uz učešće oko 1100 lovaca. Zapažen je povećan broj crne i srneće divljači.

Lovačko veče

Tradicionalno, svake godine, u velikoj sali motela „Rudar“ u Tuzli, održi se lovačko veče. Ove godine je prisustvovalo oko 600 članova Društva i gostiju. Treba istaći da je ove godine veče bilo obogaćeno velikim brojem zvanica ljepšeg pola. Domaćini i gosti su uživali u veselom druženju uz bogat kulturno-zabavni program i lovačke delikatese.

Lovački susreti „Stara Majevica“ 2017

Tradicionalno, LD „Tuzla“ organizuje lovačke susrete „Stara Majevica“. Osim brojnih članova Društva, po kišovitom vremenu, bilo je i preko 700 gostiju iz ostalih lovačkih društava i iz svih segmenata društvene zajednice. U okviru ovogodišnjih susreta održane su: lovačka kotlićijada, gađanje vazdušnom puškom (podmladak) i gađanje glinenih golubova, kao i Prva specijalizovana izložba lovnih pasa, čiji je organizator bio SLD TK. Manifestaciju je otvorio Jasmin Imamović, gradonačelnik Grada Tuzla, a zatvorio ju je i glavne nagrade uručio Mensur Alić, predsjednik SLD TK. U spravljanju lovačkog kotlića najviše uspjeha je imala ekipa Sekcije „Pasci-Par Selo“. Drugo mjesto je osvojila ekipa LS „Simin Han“ a treća je bila ekipa LS „Dokanj“. Van konkurencije, gdje tradicionalno učestvuju gosti i prijatelji LD „Tuzla“, poredak u kotlićijadi je sljedeći: 1. Raft klub „Akcent“ Tuzla, 2. LD „Vjetrenik-Šibošnica“ Čelić i 3. ODB Tuzla. U Sekcijskom takmičenju gađanja glinenih golubova poredak ekipno je sljedeći: 1. LS „Simin Han“, 2. LS „Lipnica“ i 3. LS „Dokanj“. U pojedinačnoj konkurenciji najbolji je bio Igor Kovačević (LS „Simin Han“), drugi je bio Adel Malkočević (LS „Lipnica“) i treće mjesto je osvojio Zoran Meh (LS „Husino-Kiseljak“). U takmičenju podmlatka u gađanju vazdušnom puškom poredak je sljedeći: 1. Samir Malagić, 2. Ivan Knežević i 3. Kemo Imšić. Na Prvoj specijalizovanoj izložbi lovnih pasa je učestvovalo oko 110 pasa s prostora cijele BiH. Sudili su Muhidin Hadžić Tešanji, Faruk Mehanović Čelić i Dragan Marić Tuzla. Delegat je bio Eldar Delić Tuzla. Izložba je pokazala izuzetan kvalitet lovnih pasa, a za najljepšeg psa je proglašen bosanski oštrodlaki gonič Barak – Bobi, vlasnika Dževada Mujanovića iz Sapne. Osim Mensura Alića, nagrade su uručili i Muhidin Handžić i Ahmed Bešlagić, doajen BiH kinologije. Suorganizatori Susreta su bili Grad Tuzla i Turistička zajednica BiH, a donatori: MI „Menprom“ Gornja Tuzla, d.o.o. „Tetrijež“ Srebrenik i LD „Tuzla“.

Jusić (Mehmed) Mujo zv. Mulaga (1937. - 2017.)

Krajem februara ove godine prekinut je životni i lovački put našeg Muje, predanog i vrsnog lovca više od pola vijeka, počasnog člana koji je sve lovačke dužnosti obavljao časno, s mnogo žara i odgovorno. Zahvalni smo mu za sve lijepe trenutke provedene sa njim u prirodi koju je neizmjereno volio. Kao dobar čovjek i lovac, cijenjen i poštovan, zauvijek će ostati u sjećanjima svih onih koji su ga poznavali, a posebno lovaca Sekcije „Husino-Kiseljak“. Neka mu je rahmet.

Redovna Skupština

Sredinom aprila je održana Skupština LD „Tuzla“ na kojoj su, u okviru 14 tačaka dnevnog reda, delegati usvojili Poslovnik o radu Skupštine, Izvještaj o radu UO LD „Tuzla“ za 2016., Izvještaj o finansijskom poslovanju za 2016., Realizaciju godišnjeg plana gazdovanja lovištem za lovnu 2016./17. godinu, prijedlog Plana prihoda i rashoda za 2017. godinu, prijedlog Lovno-privredne osnove, izvještaje o radu Nadzornog odbora Disciplinskog suda i Disciplinskog tužioca za 2016. godinu, donijeli Odluku o proglašenju počasnih članova i razmatrali i druga važna pitanja koja se triču uspješnog rada Društva.

Neke aktivnosti Lovačkog društva „Toplica“ Živinice

Hranilica u lovištu Krivaca

Počasn član LD „Toplica“ Živinice, Zehrid Džankić, lovac Sekcije „Svojat-Bašigovci“, vlastitim sredstvima je izgradio hranilicu u lovištu Krivaca. Na fotografiji je Zehrid i njegov unuk Teufik.

Lovovremeplov

Na fotografiji su rahmetlije, lovci LD „Toplica“ Živinice, Sekcije „Svojat-Bašigovci“: Rasim Balkić D. Lukavica, Ferid Podgorčević Bašigovci, Ahmo Musić Zelenika, svi s područja Općine Živinice. Fotografija je nastala 2003. godine na lokaciji Greda 2 Zelenika, Živinice.

Obnavljanje solila

U sklopu redovnih aktivnosti održavanja lovnih objekata, članovi LS „Svojat-Bašigovci“ su obnovili solila na lokaciji Greda 2, Obli vrh, ali i postavili nova, kao što je na fotografiji s kamenom solju.

Proletno čišćenje

Lovci LS „Đurđevik“ iskoristili su lijep proljetni aprilski dan da lovište Djedinska planina očiste od smeća.

Završena čeka

Lijep aprilske dane iskoristili su i lovci LS „Svojat-Bašigovci“ da u lovištu Rijeka završe čeku i u tu svrhu izdvoje 500 KM. Donacijama i radom članova Sekcije izgrađena je funkcionalna i lijepa čeka, čija je kompletna izgradnja koštala oko 5.000 KM.

Vanredna Skupština

Nakon ostavke Sakić Kemala, predsjednika LD „Toplica“ Živinice, održana je vanredna Skupština Javnim glasanjem, Skupština je jednoglasno prihvatila prijedlog

Prihrana je važna i tokom reprodukcije divljači

Reprodukcija autohtone divljači u lovištu je uveliko počela pa je njihova prihrana u ovom periodu od velike važnosti kako bi se divljač zadržala u određenom staništu lovišta. Aktivno o tome brinu članovi LD „Husić Mustafa Čektalo“ Sapna, a na fotografiji su Asim Omerović i njegov sin Rasim, koji su u rejon Rožanj u istočnom dijelu Majevice iznijeli kukuruz, pšenicu i krompir, pokušavajući da time ne samo obezbjede idealne uslove za razmnozavanje i širenje divljači, nego i mir u lovištu.

M.I.

da novi član Upravnog odbora, ispred LS „Živinice“, bude Trumić Hidajet, umjesto dosadašnjeg Sakić Kemala. Od tri prijedloga za predsjednika i zamjenika predsjednika (Kamenjaković Nusret, Halilčević Nijaz i Trumić Hidajet) delegati su većinom glasova za predsjednika izabrali Kamenjaković Nusreta, a za njegovog zamjenika Halilčević Nijaza. Za predsjednika Nadzornog odbora, umjesto Mujanović Izudina, većinom glasova je izabran Brkić Samir. Za poredsjednika Kinološke komisije, umjesto dosadašnjeg Nuhanović Mufida, većinom glasova je izabran Nukić Mersad, kao i dva člana Svrakić Jasmin i Kadric Fuad. Nakon sjednice Skupštine nastavljeno je druženje uz prigodan ručak, u lovačkoj kući Ravni bor u Vuišci, gdje je Skupština i održana.

Huska Konjević

Naši lovci bez granica

Šahim Fočić, vrstan lovac, kinolog i dreser iz Živinica, zakupio je lovište u njemačkom gradu Karlsruhe kod Stuttgarta i u njemu izgradio veliki broj hranilišta, othranio i uzgojio mnoge vrste visoke i niske atraktivne lovne divljači. Veliki broj prijatelja iz raznih zemalja svijeta dolaze kod Šahima u lov i druženje, a među njima je i lovac Baya Bosanac iz Gradačca. Na fotografijama su Šahim Fočić sa prijateljima i njegov ulov.

Bajro Subašić

Lovačko društvo „Jelen“ Gradačac

Prebrojavanje divljači u lovištu Gradašnica

Prebrojavanje divljači je obaveza ali i posebna radost jer je uvijek povezano sa lovačkim druženjem. Lovačko društvo „Jelen“ Gradačac uspješno gazduje lovištem Gradašnica koje je podijeljeno na četiri revira, kojima rukovode koordinatori

sa predsjednicima sekcija čija je zona aktivnosti na području revira. Prilikom prebrojavanja divljači parcele se svake lovne godine određuju u drugom reviru, odnosno parceli; jedna parcela u nizinskom a druga u brdskom području. Ovogodišnjim prebrojavanjem je ustanovljeno da divljeg zeca ima ispod obaveznog fonda brojnog stanja prema odredbama Lovno-privredne osnove Društva, radi čega će Društvo poštivati Preporuku Savjeta za lovstvo SLD TK i Odluku Saveza o zabrani lova zečeva. Ovogodišnje prebrojavanje je obavilo oko 200 lovaca, koji su po okončanju akcije organizovali druženje uz lovačku kuhinju i izvornu muziku. Na fotografiji su učesnici prebrojavannja iz Revira III.

Fahrudin Gromić

Lovačko društvo „Vjetrenik-Šibošnica“ Čelić

U redovima lovaca i najmlađi

Lovačko društvo „Vjetrenik-Šibošnica“ Čelić značajnu pažnju poklanja omasovljavanju i podmlađivanju članstva. U ostvarivanju tog zadatka u redove lovaca se primaju i najmlađi. Među tim najmlađim u Sekciji „Čelić“ se nalazi i ističe dvanaestogodišnji Anel Ahmetović, veliki ljubitelj lovnih pasa. Sa svojim engleskim seterom je učestvovao na mnogim državnim izložbama gdje je ostvario zapažen uspjeh.

Faruk Mehanović

14 Lovac Juni 2017

Lovačko društvo „Vjetrenik-Šibošnica“ Čelić

Lovno streljaštvo u Čeliću

Lovno streljaštvo u sklopu LD „Vjetrenik-Šibošnica“ Čelić ima dugu tradiciju. Prva takmičenja su organizovana 70-tih godina prošlog stoljeća. Tih godina, u Sekciji „Šibošnica“, zatim Sekciji „Čelić“, izgrađena su strelišta za gađanje letećih meta. Taj period je obilježila ekipa u sastavu Mehmedović Hajrudin, Gačević Dževdet, Smajić Ibrahim, Gačević Nedžad, Latifović Senahid, Delić Avdo i Mešić Fadil. Zapaženi rezultati ovih vrsnih strijelaca povod su lijepim pričama kada se povede razgovor o lovnom streljaštvu u Čeliću i šire. Današnji, mladi lovci, slijede tradiciju dobrih strijelaca naslijeđenu od očeva, braće, amidža, djedova i pradjedova. U poslijeratnom periodu i do danas ekipu čine većinom mlađi takmičari: Gačević Nedžad, Karamović Salih, Kovačević Šaban, Zejčirović Muharem, Šehić Nusret, Smajić Admir, Tirić Edin i drugi. Ekipa se takmiči u Kantonalnoj ligi a u protekle dvije godine se takmičila i u gađanju glinenih golubova u Srebrenici u sklopu manifestacije „Dani Srebrenice“.

Postignuti rezultati su vrijedni pažnje a ovo su neki: Dva puta prvaci TK u pojedinačnoj konkurenciji (Gačević Nedžad i Kovačević Šaban), dva puta 2. i 3. mjesto u ekipnoj konkurenciji u Kantonalnoj ligi (Gačević Nedžad, Karamović Salih, Muratović Hakija i Kovačević Šaban), dva puta ekipno 1. mjesto u gađanju glinenih golubova u sklopu manifestacije „Dani Srebrenice“ (Gačević Nedžad, Karamović Salih, Muratović Hakija i Bajrić Šefik), na Otvorenom prvenstvu Grada Tuzla ekipno 2. i 3. mjesto. O ostvarenim uspjesima i dugoj tradiciji u gađanju glinenih golubova svjedoče brojna priznanja, pehari i medalje. Takođe, treba napomenuti da je u poslijeratnom periodu u Sekciji „Humci“ izgrađeno strelište, na platou Begova voda, kao rezultat dobrih međuljudskih odnosa i međusobnog uvažavanja. LD „Vjetrenik Šibošnica“ naporno radi na obuci mladih lovaca u gađanju letećih meta, planirajući i izgradnju olimpijskog strelišta, a sve da bi održali korak s dosadašnjim uspjesima i zadržali se vrhu lovnog strljaštva.

Salih Karamović

Opasnosti u planinskim lovištima Kako uočiti i izbjeći opasnosti u lovu

Prilikom boravka u brdsko-planinskim lovištima, pored svih naših znanja i vještina, često smo izloženi nepredvidivim situacijama iz kojih vrebaju opasnosti. Kada se zaputimo u prirodu mi se svjesno odričemo komfora i sigurnosti urbanog života i upuštamo se u neku vrstu avanture. Opasnosti su u prirodi su neminovne i to ne treba da nas plaši, naprotiv, na taj način izazov postaje veći. Opasnosti mogu nastati kao posljedica prirodnih sila ili naših grešaka i loših procjena. Opasnosti u prirodi, kao u bilo kom drugom okruženju, u

najvećoj meri su predvidive te je najbolje nositi se sa njima dobrom procjenom, poznavanjem i vještinom. Za siguran boravak u planinskim predjelima potrebno je dosta vještina, znanja i iskustva. Većinu vještina koje su potrebne učimo tokom boravka u prirodi i na taj način stičemo iskustvo i povećavamo sposobnosti da se nosimo sa uslovima u prirodi, s nevremenom, strahom, divljim životinjama, lošom orijentacijom, hladnoćom, mrakom i sličnim opasnostima. Stalnim učenjem i sticanjem novih znanja, vještina i iskustva rizici u prirodi se mogu svesti na podnošljivu mjeru. Najvažnija stvar pri odlasku u prirodu je dobra psihofizička pripremljenost. To se odnosi na svijest o postojanju opasnosti, pribranost, zdrav razum i samouvjerenost, kao i na

posjedovanje snage, kondicije, neophodne opreme i oružja, hrane i odjeće. Pravi lovac voli i poštuje prirodu, u svakom trenutku zna šta je i koliko opasno, te kako da određene opasnosti izbjegne ili ih svede na prihvatljivu mjeru. U tom kontekstu lovstvo obuvata aktivnosti sa kontrolisanim rizikom. Protiv opasnosti se možemo boriti na dva načina: preventivno i reaktivno. Preventiva je najbolji način, a to znači da ne dozvolimo sebi da dođemo u opasnu situaciju. U slučaju da se nađemo u opasnoj situaciji onda moramo znati pravu reakciju kako da izbjegnemo ili minimiziramo negativne posljedice. Sigurnost i uspjeh u ostvarivanju ciljeva cijele grupe zavisi od organizacije i vođstva. Razviti sposobnosti za organizovanje i vođenje grupe znači obezbijediti sigurnost cijele grupe, tj. preventivno i reaktivno raditi na predupređenju i otklanjanju opasnosti. Sve opasnosti u prirodi se mogu podijeliti u dvije grupe: objektivne i subjektivne.

Objektivne opasnosti su rezultat prirodnih sila i procesa koji nastaju u prirodi i na njih ne možemo uticati. Ove opasnosti su promjenljive i uvijek prisutne. Protiv prirodnih sila se teško možemo boriti, ali ih možemo predvidjeti, prepoznati i izbjegavati, tj. minimizirati mogućnosti da potpanemo pod njihovo dejstvo. Objektivne opasnosti možemo podijeliti na: direktni i indirektni. Direktni opasnosti su: ekspaniranost terena, odronjavanje i pad kamenja, lavine, urušavanje i klizanje tla, napad životinja, udar groma, temperaturni i svjetlosni efekti. Indirektni opasnosti su: padavine, vjetar, mrak, magla, gubljenje, trovanje biljkama ili vodom ... Ekspaniranost terena može dovesti (naročito kod neiskusnih lovaca) do neprijatnosti, poremećaja ravnoteže i straha, koji mogu dovesti do uzbuđenosti, neracionalnog ponašanja i pada. U planinskim lovištima ako je teren strmiji to je veća opasnost od klizanja i pada, naročito ako je teren vlažan ili zaleđen. Zbog toga je potreban oprez pri hodanju po ovakvom terenu, izbjegavajući stajanje na ivicama. Ne gledati gore i dolje već pravo. Odronjavanje i pad kamenja - usljed dejstva kiše i mraza planinske stijene su često krušljive i nestabilne. Nepažljivim kretanjem po ovakvom terenu možemo pokrenuti odrone kamenja koji mogu ugroziti naš i živote ostalih ljudi iz grupe. Krušljive stijene treba izbjegavati. Ukoliko obrušimo kamen treba vikati KAMEN! Kamene odrone ponekad može izazvati divljač. Lavine predstavljaju najveću opasnost u planini i najčešći uzrok nesreća tokom zimske sezone. Lavine nastaju kretanjem oslobođene snježne mase pod uticajem gravitacije, koja je prethodno dovedena do granice klizanja. Snježnu masu oslobađa neki mehanički uticaj, a najčešće vibracije vazduha ili tla. Često lavinu prouzrokuju ljudi, nekad životinje ili intenzivni zvukovi. Prije uspona moramo procijeniti postoji li opasnost od lavine. Postojanje ove opasnosti zavisi najviše od tri elementa: vrijeme, snijeg i nagib terena. Lavinozne terene treba prelaziti rano izjutra ili noću, koso prema dolje, organizovano s razmakom od najmanje 50 m između lovaca. Lavinozne padine se priječe ukoliko je to neophodno pri vrhu nikako pri dnu. Svi članovi grupe gaze u iste stope, na taj način dio sniježnog pokrivača ostaje nepresiječen,

Kalibri za lov srndaća

Prema Pravilniku o načinu upotrebe lovačkog oružja i naboja najmanji dopušteni kalibar za lov na srneću divljač je 5,56, najmanja dopuštena kinetička energija zrna na 100 m je 1000 džula, najmanja dopuštena težina zrna je 3,24 grama i najveća dopuštena daljina gađanja je 150 metara. Kada započne lov na srndaća, mnogi se lovci pitaju kojim ga kalibrom treba loviti kako bi lov bio što uspješniji, dakle i lovina što manje oštećena. Ovu dilemu potiču i stalna prepucavanja u stručnoj literaturi i lovačkim glasilima o univerzalnom kalibru, pri čemu svatko hvali svoga favorita. A bit je u poštovanju sebe i svoga oružja, pravila lova i lovne etike. Govoreći o lovnj balistici, djelovanju zrna na divljač i njegovu ponašanju u njoj, često se lovci čvrsto opredjeljuju za jednu teoriju i tvrdo vjeruju u nju. Jedni vjeruju da zrna velike brzine uzrokuju smrtonosni „hidrodinamički“ šok, val tjelesne tekućine koji kida sve pred sobom, stvara golemu pulsirajuću kavernu te dovodi do trenutne smrti. Drugi se opredjeljuju za teoriju koja kaže da sporija, teža zrna većega kalibra osiguravaju duboko prodiranje i dugačak strijelni kanal čije stjenke nisu jako nagnečene, što olakšava krvarenje iz prekinutih krvnih žila, brzo iskrvarenje i smrt. Uz teška zrna velikog kalibra idu vjerovanje da imaju veliku „zaustavnu moć“ (stopping power), odnosno da zrna svojom masom i inercijom obara divljač. Nepotrebno je nabrajati sve kalibre koji udovoljavaju Pravilniku o načinu upotrebe lovačkog oružja i naboja, a postoje na svjetskom tržištu. Izdvojit ćemo nekoliko najčešćih kod naših lovaca.

KALIBAR 222 REMINGTON (5,69x43,18)

Većina lovno-balističkih stručnjaka kalibar 222 Rem. drži dopuštenom donjom granicom energije za lov srneće divljač. Ovaj Remingtonov kalibar stigao je u Evropu potkraj 1953., a već 1957. godine je bio u njemačkom proizvodnom programu. Konstrukcija i

proizvodnja toga metka bile su tada hrabar korak, jer je nova mjera čahure R-1 zahtijevala i novi promjer zatvarača pripadajućeg oružja. Uporedo s metkom nastao je i novokonstruirani model oružja, pri čemu treba spomenuti prije svega Remingtonov model 722. Nove dimenzije čahure R-1 i P-1 u kalibru 222 Rem. tvorile su osnovu svih metaka nastalih u godinama koje su slijedile. Metak 222 Rem. u svijetu je ocijenjen u proteklih 50 godina kao metak za srneću divljač na kraćim udaljenostima, najviše do 150 m. Praktične vrijednosti: Kod gađanja žive mete (srndaća) iz puške koja ima dužinu cijevi 61 cm, zrnima s djelimičnom košuljicom (Teilmantel) težine 3,56 g, početne brzine $V_0 = 920$ m/s, energije na 100 m $E_{100} = 1118$ džula, postižu se sljedeći rezultati: Zrno probija prsni koš, prolazi kroz pluća ostavivši iza sebe primjeren strijelni kanal, otvara sa suprotne strane izlaznu ranu promjera oko 3 cm i stvara krvni podljevi širine dlana. Divljač kratko odskoči s mjesta nastrela i ugiba u smrtnim grčevima. Mnogi su lovci zadovoljni ovim kalibrom, iako im je, kako kažu, velik broj pravilno pogođene srneće divljači (osim pogotka u glavu ili kralješnicu) imao prosječan bijeg 25 m, ali bilo je bjegova i do 60 m. Oštećenje mesa, u usporedbi sa srednjim kalibrima zanemarivo je, a jači ili slabiji krvni podljevi javljaju se u 50 posto slučajeva.

KALIBAR 223 REMINGTON (5,69x44,7)

Ovaj kalibar je nastao 1958. godine. Nedugo zatim američka vojska uvela ga je kao 5,56 M-193. Nakon rata ušao je u historiju kao vijetnamski metak. Vojna verzija je poslije preinačena u civilnu i ponuđena sportskim strijelcima pod oznakom 223 Remington. Kao lovački metak zagospodario je već prema rezultatima u lovu na štetočine i srneću divljač. U usporedbi s kal. 222 Remington, jači je oko 20%. Za srneću divljač i nešto jače štetočine (lisica, jazavac, čagalj...), ima određenu učinkovitu rezerve energije i upotrebljiviji je na nešto većim daljinama. Iz prakse je poznato da mali kalibri, posebno kalibri 5,56, imaju izrazito naglašen šok-efekt. U slučaju metka 223 Remington postoji relativno velik kvocijent što ga daje veličina (krak poluge) između tačke težišta zrna i tzv. napadajne točke zračnoga otpora podijeljena s tzv. poprečnim obrtajnim momentom toga zrna. Takva zrna s velikim kvocijentom stvaraju nakon udara u tijelo samo kratak uski kanal, na koji se tokom prodiranja nadovezuje poznata šupljina (temporna ili pulsirajuća kaverna). Takvo zrno, koje se tumba kroz tijelo a pritom se kreće velikom brzinom (iako ima malu masu), predaje tom tijelu oko 11 puta veću energiju nego ako bi se kretalo bez tumbanja. Praktične vrijednosti: Na našem tržištu i općenito u naših lovaca, od karabina 223 Remington najbrojniji su karabini kragujevačke „Crvene zastave“. Ovi karabinčići, popularno nazvani „Mini MAUSERIMA“, s cijevi dugačkom 51 cm, ne ostavljaju dojam osobito moćna oružja,

ali rezultati i učinak na metu su respektabilni. Metak 223 Remington jako je učinkovit na srneću divljač, moglo bi se reći, gotovo idealan. Primjerice, hitac upućen s oko 80 m, na zrelog srndaća težine oko 30 kg, zrnom Nosler proizvođača RWS te- žine 3,56 grama, brzine $V_0 = 1000$ m/s, energije $E_{100} = 1330$ džula, kod pogotka u prsište – stvara prostrjel s izlazom na prsima promjera oko 3 cm. Prostrijelna rana je duboka i smrtonosna. Divljač može odskakutati nekoliko metara, ali se nakon toga ruši i ugiba nedaleko od mjesta nastrjela. Prema iskustvima nekih lovaca, kalibar 223 Remington dobro se pokazao pri lovu dočekom divljih svinja bruto biomase do 100 kg. Osobito dobri rezultati postizani su zrnima Sierra i Barnes. Takva praksa kosi se za Zakonom i treba je izbjegavati, bez obzira na rezultate.

KALIBAR 22-250 REMINGTON (5,69x58,56)

Lovački metak ovoga kalibra konstruiran je i prvi proizveden u Americi. Amerikanci ga najčešće zovu 22 Varminter, kod čega se da zaključiti da varmint najčešće možemo protumačiti kao štetočina ili grabežljivac, pri čemu se ne misli samo na klasične štetočine poput lisice, kojota ili prerijskoga psa, nego i na jednu vrstu kunića i mnoge sitnije štetočine, usporedive s evropskim sviscem. One se često odstrjeljuju na velikim daljinama, što iskazuje primjenu brzoga metka s ravnijom putanjom i dobrom preciznošću. To su mahom mekana zrna tanke košuljice, zbog čega u laboracijama za lov srneće divljači nemaju odgovarajuću dubinu prodiranja. Njegovo zrno, s najpovoljnijom daljinom upucavanja većom od 200 m, svojim enormnim udarnim valovima postiže smrtonosan učinak. Nadograđen na stari metak 250 Savage, postao je 22-250 Rem. i od 1965. godine je komercijalan. Svi se laboracijama koriste za lov srneće divljači i za lov štetočina, dakle za lov manjih ciljeva na velikim daljinama. Rezultati u lovu: Uzmimo primjer da metak ovoga kalibra, proizvođača Norma, težine 3,43 g, s djelimičnom košuljicom (Teilmantel), ispaljen iz puške s cijevi od 56 cm, ima jako veliku početnu brzinu ($V_0 = 1130$ m/s) i energiju ($E_{100} = 1623$ džula). Ova energija dopušta hitac na srndaća na više od 200 metara. Kao što je u uvodu rečeno, ovaj metak napravljen je za lov štetočina na većim daljinama i, prikladno tomu, ima mekana zrna koja se u svome prodiranju kroz tijelo divljači potpuno raspadnu. Time prenose svu svoju energiju na tijelo divljači, a zbog gubitka mase nemaju snage za otvaranje izlazne rane i stvaranje krvnoga traga. U ovome slučaju srneća divljač na većim daljinama biva precizno pogođena, odlazi smrtno pogođena, uglavnom bez krvnog traga. U određenim slučajevima može otići 30 do 50 m od mjesta nastrjela, i tu ugiba. Ovaj kalibar iza sebe ostavlja srednju strijelnu ranu i krvne podljeve, koji su jače izraženi nego u prethodnih kalibara. Promjer strijelnog kanala u prosjeku iznosi oko 5 cm. Razaranja mesa i krzna također je veće nego u prethodnih kalibara. Možemo zaključiti da ovaj kalibar ima i stanovitih mana pri lovu srneće divljači, pa ga naši lovci baš često i ne koriste.

KALIBAR 5,6x50 R MAG.

Kao godina uvođenja ovoga metka može se navesti 1968., kada ga je konstruirao njemački balističar Günter Freres. Po svojim balističkim svojstvima, 5,6x50 R mag. vrlo je sličan 223 Rem. Mnogi njemački lovci i balističari testirali su ga i bili jako zadovoljni njime, te ga i sad drže idealnim za lov srneće divljači. Metak ovoga kalibra, zbog svoje R. čahure, najčešće se koristi u kipplauf i kombiniranim puškama te u cijevnim ulošcima (einstecklauf). Tehnički gledano ovaj kalibar nije ništa drugo nego 7 mm produženi 222 Remington, pri čemu je zadržan čak kut ramena od 23 stupnja, a pridodan je samo rub koji se u praksi označava slovom R. Težina zrna kreće se od 3,24 do 4,10 g. Početna brzina na ustima cijevi je od 900 do 1070 m/s. Rezultati u lovu: Pucanjem iz puške koja ima duljinu cijevi 63 cm, ovaj kalibar metka proizvođača RWS, težine 3,24 g, postiže brzinu od $V_0 = 1070$ m/s i stvara energiju od $E_{100} = 1275$ džula. Hicem u plečku

pogođeni odrasli srndać, na udaljenosti od 150 m, past će pogođen u vatri, u nekoliko koraka može odstupiti s mjesta nastrjela, ali ne može daleko otići. Metak kalibra 5,6x50 R. stvara prostrane ulazno-izlazne rane, bez krvnih podljeva, a meso oštećuje minimalno.

KALIBAR 5,6x57 (5,69x56,70)

Razvoj ovoga kalibra, jednoga od jačih srnećih kalibara iz ove skupine, započeo je 1964. godine. Ubrzo je pokazao zavidne rezultate, a njegov uspjeh još se više povećao potkraj sedamdesetih, kada se na tržištu pojavilo zrno Kegelspitz u poboljšanom obliku s tumbok košuljicom. Promjena materijala zrna, s mekoga željeza na tombak, koja je uslijedila poslije mnogo ispitivanja i procjene brojnih izvješća s terena i streljana, imala je balističke razloge. Tvrđi žilavi tombak jamčio je različit stupanj deformacije i tako se vrlo dobro prilagođavao otporima u tijelu divljači. Prilikom hica na divljač nije se opazalo drastično oštećenje mesa. Valja naglasiti još jednom vrlo jasne mogućnosti metka 6,7x57, koji se na temelju svoje vrlo visoke balističke učinkovitosti može označiti kao metak za gađanje srneće divljač na daljinama do 300 m. Zrno ovoga metka na 300 m zadržava više od potrebnih 1000 džula za srneću divljač, gotovo 1200 džula. Dakle, ono što 223 Rem. može na 100 m, to ovaj kalibar može na 300 m. Spomena je vrijedna i vanjska balistička učinkovitost, jer je

pri visini hica od 4 cm na 100 m točka upucavanja na oko 220 m. Tako se na više od 250 m može pucati bez korekcije ciljanja. Na 300 m udaljenosti do cilja ovo zrno pada oko 8 cm, tako da je, zajedno s relativnom neosjetljivošću na vjeter brzo ali dovoljno teško zrno, prvi metak za daleke hice. Rezultati u lovu: Ovaj su kalibar testirali mnogi lovni i balistički stručnjaci. Rezultat jednoga od njih, rađena s puškom od 70 cm dugač- kom cijevi, metkom RWS izrade i zrnom Kegel Spitz težine 4,80 g, brzine $V_0 = 1040$ m/s i energijom $E_{100} = 1903$ džula, je sljedeći: Nakon hica na srndaća koji je bio udaljen oko 80 m od strijelca, divljač je odmah ostala u vatri, pokušala se neuspješno podići i, na kraju, skončala. Metak je pogodio prsni koš, probio srce, samljeo dio pluća i polomio prsnu kost. Prostrijelna rana bila je velika oko 6 cm, a krvni podljevi na granici podnošljivosti. Meso nije bilo značajno oštećeno. Ovim kalibrom stručnjaci su testirali nekoliko različitih ciljeva srneće divljači, i ni jedno grlo nije imalo bijeg s mjesta nastrela veći od 10 m, uz jak krvni trag. Kao zaključak, možemo slobodno reći da kalibri 22 itekako zadovoljavaju potrebe lovaca koji love srneću divljač. Zajednički im je nedostatak to što zahtijevaju izrazito čistu metu. Svaka i najmanja zapreka na putanji zrna rezultira promašajem, odnosno skretanjem zrna ili njegovim raspadanjem. No zato su im ostale karakteristike jako pozitivne, te ih stoga lovci vrlo rado posjeduju u svom lovačkom arsenalu.

ŽIVOT ŽIVOTINJA

LASICA KAO MAČKA

Stari Rimljani su koristili lasicu za hvatanje miševa.

NAJVEĆA MAČKA

Najveća mačka je Ragdol mačka, čiji mužijaci mogu težiti do 9 kg.

NISU SEBIČNI

Ptići na poseban način cvrkuću prilikom hranjenja kako bi ostalim pilićima u blizini signalizirali da je hrana tu.

NAJGLASNIJI

Zov plavog kita se može čuti na udaljenosti od 1600 km.

URLIKAVAC

Najglasnija kopnena životinja je majmun urlikavac, koji se može čuti na udaljenosti od 3 km.

K'O BIK NA CRVENO

Bik nije u stanju da razlikuje crveno od bilo koje druge boje.

OKO LEPTIROVO

Oko leptira se sastoji od blizu 17.000 sočiva. Svako od njih posjeduje optičku moć oka.

NISU SLIJEPE

U proteklih nekoliko godina otkriveno je da krtice ipak imaju oštar, ali ograničen vid.

KRTICA ROVOKOPAČ

Krtica za samo jednu noć može da iskopa tunel dug 91.4 metra.

U LOV NOSI KORPU

Vilin konjic lovi hranu pomoću korpe koju formira posebnim položajem nogu.

JEDE NA METRE

Crvendač dnevno pojede 4.26 metara glista i tako se ugoji za 41%.

REPOM MAŠE JAČI

Kada se dva psa približe jedan drugom, onaj koji maše repom osjeća se nadmoćnim.

SAVIJA REP

DA SE PRIKRIJE

Uplašeni pas savija rep između zadnjih nogu kako bi prikrivio miris iz analne regije. Pošto ovaj miris nosi osobnu notu koja identificira svakog psa, takvo ponašanje je ekvivalent ljudskom prikrivanju lica.

MNOGOLIKI

Psi imaju preko 100 različitih izraza „lica“ od kojih većinu mijenja položaj ušiju.

PSI I LJUDI JEDINI

Psi i ljudi jedini imaju prostatu.

IMA 32 MOZGA

Pijavica nije najpametnija ali ima 32 mozga. Noj ima veće oko od mozga. Crv ima pet srca.

MUHA SERIJSKI UBICA

Muha je krivac za više ljudskih smrti nego svi ratovi koji su ikada vođeni.

I PČELE UBIJAJU

Pčela, godišnji „ubica“ 400 ljudi, s jedne strane održava balans ekosistema putem oprašivanja biljaka polenom ali isto tako napada ljude bez razloga. Pčele napadaju u roju, posebno onda kad se približite košnicama.

ZMIJA, HLADNOKRVNI UBICA

Zmija je hladnokrvni ubica koji godišnje ubije preko 100.000 ljudi, a otrovnim ugrizom smrt mogu izazvati i u roku od minute.

DELFINSKA LJUDSKOST

Kada je delfin bolestan ili povrijeđen, ostali delfini iz jata će mu priteći u pomoć noseći ga do površine vode gdje će moći da diše. Delfini spavaju samo jednom polovinom mozga i sa jednim zatvorenim okom.

PARLAMENT SOVA

Grupa sova se ne zove jato, već parlament.

SLONICE GLAVNE

Kod slonova vlada matrijarhat.

K'O MRAVA

Ukupna masa svih mrava na svijetu je veća od ukupne mase ljudske populacije.

NAJTANJA NIT

Pauk krstaš proizvodi najtanju nit na svijetu. Nit njegove mreže je tanka svega dvije stotine hiljaditi dio milimetra. U 1 mm bi stalo 50.000 niti paučine. Vještačkim putem to naučnicima nije uspjelo proizvesti.

MIJENJAJU POL

Neke ribe mijenjaju pol zbog hormonalnih ciklusa ili promjena u okruženju, dok druge istovremeno imaju i ženske i muške polne organe.

NAJOTROVNIJA

Tajpan je jedna od najotrovnijih zmija na svijetu; otrov samo jedne može ubiti 125.000 miševa.

IPAK NEMAJU DOBRO PAMĆENJE

Slonovi imaju najveći mozak od svih sisara na kopnu. Inteligenciju je teško kvantificirati kod ljudi i životinja, ali može

se koristiti kvocijent encefalizacije (EQ), koji predstavlja odnos veličine životinjskog mozga i očekivane veličine mozga u skladu s tjelesnom težinom date životinje. Prosječni EQ kod slona iznosi 1.88 (kod čimpanze je u prosjeku 2.45, a kod svinja 0.27). Inteligencija i pamćenje su se uvijek smatrali međusobno povezanim, te je moguće da slonovi ipak nemaju dobro pamćenje.

PRAVA GUSKA

Guska je prva ptica pripitomljena od strane čovjeka.

ZIMI IM DANI DUŽI

Tokom zime dabrovi se povuku u svoje jazbine i hrane se zalihama hrane ili nasalgama masti u njihovim specifičnim repovima. Štede energiju tako što izbjegavaju izlaziti na hladnoću, i ostaju u mračnim skrovištima. Dabrovi izlaze iz skrovišta kada sunce zađe, a tamo se vrate pri izlasku sunca, zbog čega se njihov biološki sat potpuno promijeni. Za dabrove zimi dan traje 29 sati.

I ZEČEVI „PREDU“

Kad su jako sretni, zečevi nježno trljaju kutnjacima proizvodeći zvuk sličan predenju mačke.

JEDINSTVEN KRVOTOK

I dok visok vrat žirafama donosi određene koristi, javljaju se i mnogi problemi.

Naime, srce žirafe mora dva puta jače pumpati krv, u poređenju sa kravom, jer krv mora doći do mozga. Zato je i neophodan veoma složen sistem krvnih žila kako krv ne bi pojurila u mozak kada se žirafa saginje. Zato je i koža oko ekstremiteta jako zategnuta kako bi se spriječilo slijevanje krvi prema dolje.

NEKADA JE SELICA

Obična siva vrana može da stalno živi na jednom mjestu, ali nekada se sele i tada obično ne prelaze više od nekoliko stotina kilometara.

Lovački psi Čuvanje predmeta

Vrlo je potrebno i lijepo svojstvo lovačkih pasa da čuvaju razne predmete. Po svojoj prirodi lovački psi čuvaju divljač i svaki je lovac imao priliku vidjeti oštru borbu pasa kod divljači. Kada se, naime, divljač nakon lova slaže uredno na zemlji zbog prebrojavanja, svaki pas, koji je u učestvovao u lovu, smatra tu divljač svojinom svoga gospodara, a i svojom, te će napasti svakog drugog psa koji se toj divljači približi. To je urođeno svojstvo koje možemo školovanjem usavršiti tako da psa naučimo da čuva i druge predmete, koje smo mu povjerali.

Prve vježbe počinju u prostoriji. Prije nego što smo s vježbom počeli, potrebno je da smo psa naučili leći na zapovijed i ostati u tom položaju tako dugo dok mu nismo zapovijedili da ustane, pa makar to bilo sat, dva ili više. Kada je pas u tome dobro izvježban, zapovijedimo mu da legne i stavimo pred njega bilo koji veći predmet. Može to biti ruksak, kabanica, a vrlo je dobro staviti u početku zeca, jer će njega najradije braniti.

Kada smo postavili predmet pred njega, poravnavamo predmet da pas obrati na njega pažnju i zapovijedimo mu »čuvaj«. Druge predmete, koji bi bili slični onome koji pas čuva, ukoliko se nalaze u blizini onoga koji pas čuva, odstranimo što dalje, da psa ne bune. Nakon toga šćemo po prostoriji a i drugim prostorijama i ponašamo se kao da psa uopće ne vidimo, premda je sva naša pažnja usmjerena upravo na njega. Ukoliko bi pokušao ustati, smjesta ga stavimo u prijašnji položaj, ponovno potapšemo, poravnamo predmet i zapovijedimo mu »čuvaj«. Kada zapovijed dobro izvršava, pohvalimo ga. Vježbu završimo tako da se najprije bavimo predmetom koji je čuvao, zatim ga pohvalimo, potapšemo i zapovijedimo mu da ustane, dok smo prethodno uzeli predmet. Na taj smo način psa naučili da bude uz predmet, makar nas i ne vidi, ali ne da taj predmet i brani. To ćemo postići ovako: ponovimo vježbu, a u prostoriju pustimo psu potpuno nepoznatu osobu, koja hoće psu oduzeti predmet. Ako pas navali, stranac mora imitirati vrlo ustrašenog čovjeka i potrčati iz prostorije, a vlasnik mora psa obilno hvaliti. Ukoliko pas ne reagira, tj. ne pokazuje volju da predmet brani, stranac ga draži štapićem, povlači za uši; dlaku ili rep. Čim pas zareži, stranac ustrašeno pobjegne, a vlasnik psa obilno hvali. Time smo postigli to da pas pri pokušaju da

mu neko oduzme predmet, odnosno da se neko približi predmetu koji on čuva, zauzme energičan stav, naravno prema stranim osobama.

Kad smo postigli željeno u zatvorenom prostoru, moramo to isto uvježbati i na slobodnom, jer nam je to stvarni cilj. U tu svrhu povedemo psa s predmetom koji želimo da čuva u šumarak ili polje, gdje imamo priliku sakriti se (debela stabla, kupovi kukuruzovine, sijena i slično). Psa ostavimo da čuva predmet i ponovo se vježba sa stranom osobom, koja mu pokušava oduzeti predmet. Ukoliko smo psa dobro naučili prethodnu vježbu, on će i ovdje predmet braniti i svrha je postignuta.

Za postizanje potpunog uspjeha potrebno je menjati predmete, jer bi inače pas smatrao da treba čuvati samo predmet kojim smo ga učili. Osim toga, od važnosti je da osoba koja nam u vježbanju pomaže (oduzimač predmeta) na svako režanje ili lajanje psa ustrašeno pobjegne. Ako to ne učini, tj. ako ostane u blizini psa a i mi dođemo k njemu, pa s pomagačem prijateljski razgovaramo, pas će steći dojam da od tog čovjeka ne treba čuvati predmet, odnosno da nije potrebno na njega režati a ni lajati, jer je on naš prijatelj.

Čvrsti oštrodlaki psi, poenteri i njemački kratkodlaki lovni terieri i krvosljednici lako se nauče toj vještini. Mekane ženke setera to nauče mnogo teže.

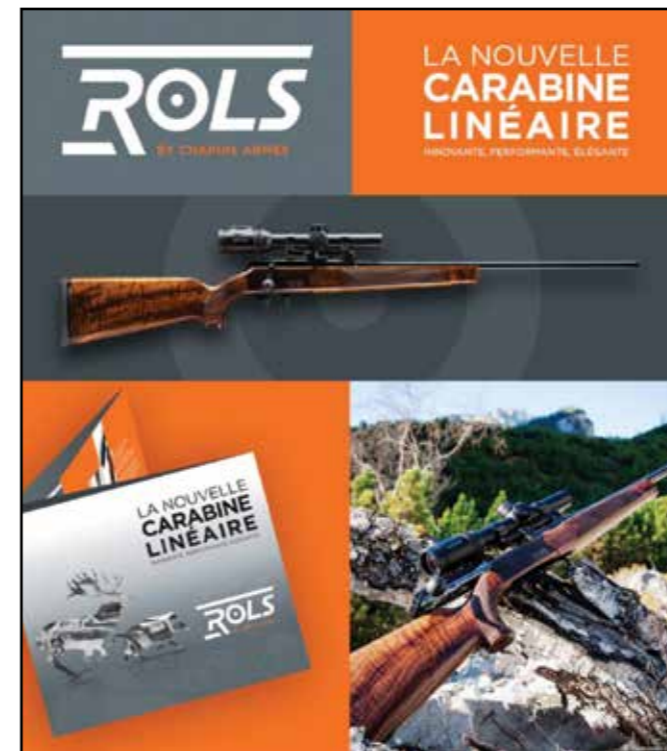
Ukoliko je pas potrčao za osobom koja mu hoće predmet oduzeti, moramo ga smjesta vratiti k predmetu, ukoliko se nije sam vratio, polegnuti ga i pustiti da još neko vrijeme čuva predmet. Kada smo se vratili, najpre uzmemo predmet, zatim psa obilno pohvalimo i tek onda mu zapovijedimo da ustane.

Ako je pas oštar, pa postoji opasnost da ugrize pomagača u vježbanju, moramo mu staviti brnjicu.

Ako stalno napušta mjesto kada brani predmet i zatrčava se na pomagača, privežemo ga na čvrsti remen za kakvo drvo u blizini i, čim je ustao, oštrim ga zviždukom prisilimo da legne, kako smo ga to prethodno naučili i dobro uvježbali. Svakako je potrebno nekoliko puta promijeniti osobu koja hoće oduzeti predmet, da pas ne stekne uvjerenje kako treba čuvati predmet samo od jedne osobe.

44. sajam

IWA Outdoor Classic 2017

U svijetu lovačkih karabina zapažen je novi francuski karabin Chapuis, koji nosi naziv Rols. Radi se o karabinu direktne akcije, odnosno pušci s pravokretnim zatvaračem novog sistema završavanja. To bravljenje zatvarača se obavlja direktno u ožebljenoj cijevi, a završavajući pomični segmenti su kružno raspoređeni u cijevi, a ne zatvaraču. Cijevi i kalibri se kod ove puške lako mijenjaju, a da je ugledni Chapuis ponudio nešto zaista radikalno novo, govori i činjenica da Rols prate četiri zaštićena konstrukciona patenta. Njegova cijena neće preći 5.000 €.

U visokoj klasi karabina, Blaser nastavlja sa novim verzijama modela R8, a Sauer širi lepezu sa skupocenim 404 i 202 na nešto prihvatljivije modele Sauer 100 i Sauer 101. To govori da i veliki i moćni proizvođači oružja itekako računaju na srednje stojećeg lovca. Finci, čije Sako puške i municija uživaju veliki ugled među lovcima i strijelcima, nastavljaju da svoj relativno novi model A7, nude u što više podmodela. Pragmatični Nijemci su ponudili tešku dvokuglaru položenih cijevi Merkel 140 AE, divno klasično lovačko oružje.

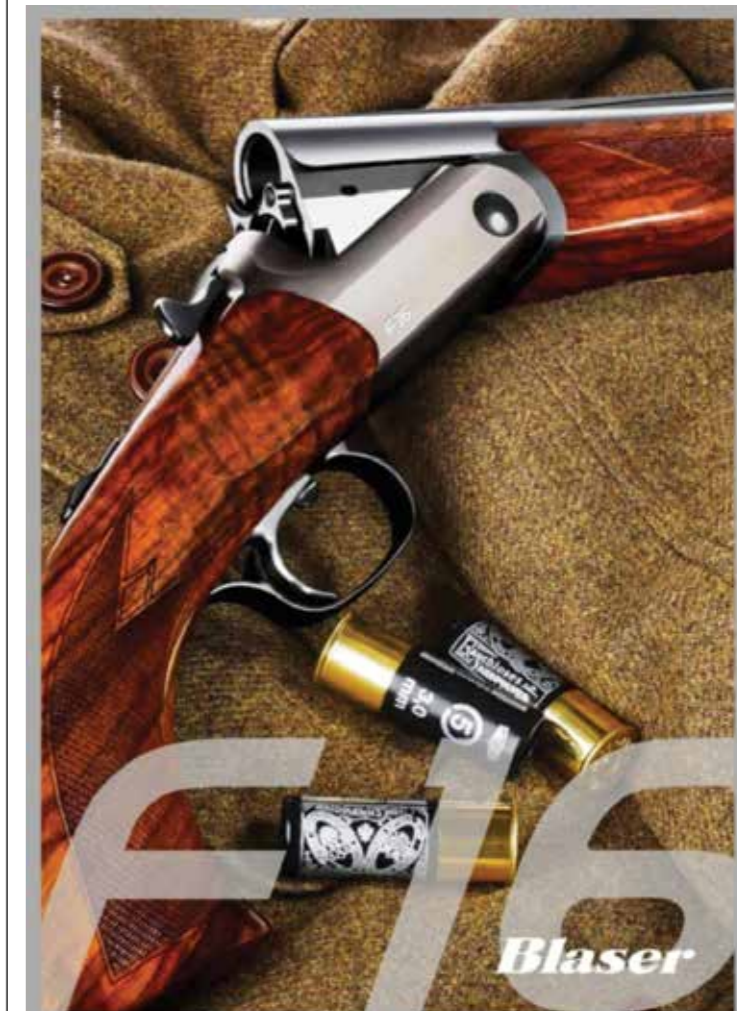
Zapažen je trend većine uglednih proizvođača da svoje uspješne obrtno-čepne karabine prvobitno namjenjene lovcima, dorade i prerade u kvalitetne i precizne taktičko-sportske dalekometne puške. To su uradili italijanski Sabati, Blaser, Browning X-Bolt, Winchester XPR, američki Savage i Thompson, Blaser i mnogi drugi.

U centru pažnje je bio pravi novitet IWA 2017; fina Blaserova bokerica F16. Ultra moderno, funkcionalno,

konstrukcijski nekomplikovano oružje, koje će sigurno nastaviti i vjerovatno nadmašiti slavu Blasera F3. Tu je još i Beneli 828 U, u sve više verzija. Kod poluatomata na sačmu, pored bezbroj turskih modela tu su Benelli Rafaelo, Browning A5 i Maxus 2395 Remington V3, Fabarm, Beretta A400, A300 i mnogi drugi.

Municijaši i dalje dobro prolaze, jer ih nekako svakodnevnih muke proizvođača oružja zaobilaze. Trend na svjetskom lovačkom tržištu su lovna ekološka, Nature, Green i ECO zrna bez olova. Bio je interesantan štand Hofman na kome je prikazan test desetak različitih zrna kalibra .30-06S ispaljenih sa 100 m iz iste puške, u želatinske blokove. Ipak, nema drastične razlike među ponuđenim zrnima i proizvođačima, jer nema magičnog zrna koje ispravi loš pogodak.

U ekspanziji su i savremene konstrukcije lovnih pušaka na crni barut. Ove puške već sada liče na najnovije lovačke karabine i sačmarice, što im ipak oduzima onu vitešku notu lova replikama starih pušaka na crni barut. Opreme, garderobe i obuće je na IWI 2017. bilo mnogo više nego oružja.

**Lovački susreti
STARA MAJEVICA 2017.**